

בית המישפט:

שיקר במצח נחושה

קוים לדמותו של דויד בלאס ולשיטות עבודתו אפשר למצוא בתיקי בתי-המישפט. שתי פרשיות שונות, שהתגלגלו לתיקי מישפטיים, שופכות על אישיותו אור, הרחוק מלהיות חיובי. הפרשה הראשונה קשורה במערכת יחסיו עם הרבנית לאה ברמן, אמו החורגת של יצחק ברמן, השר הליברלי לשעבר. הרבנית (81), שנפטרה לפני שנה וחצי, היתה אלמנתו של הרב ברמן, ראש ישיבת דרום, שנפטר לפני 11 שנה. אחרי מותה פנה האפוטרופוס שלה לבית-המישפט וטען שבלאס קיבל, שלא כדין, את כל רכושה של הנפטרת. האפוטרופוס, עורך-הדין מנחם ברגר, היום נשיא לישיבת עורכי-הדין, טען כי בניגוד לעמדת מישפחת הרבנית קיבל בלאס ממנה, אחרי שהתיידד איתה, וילה ברחובות, דירה בבתי-ים, יהלום-ענק ופנסתר עתיק, שמחירו הוערך בחצי מיליון דולר. כן קנה ממנה בית ב-40 אלף דולר - חצי משווי הריאלי. הרכוש כולו הוערך ב-750 אלף דולר.

תעלול בטאבו

בסוף חודש מרס השנה בא בלאס לבית-המישפט, למסור את גירסתו. בין השאר אמר: "טיפלתי בה בדרך שבה בן אוהב מטפל באמו", ובמקום אחר: "הייתי הכל בשבילה. היא התייעצה איתי בכל דבר. קיבלתי ממנה יהלום, פנסתר ומתנות רבות אחרות. היא פשוט דחסה לי את המתנות האלה!". גם לגבי הכתים, הוא הודה שקיבל אותם במתנה. מה טעם מצא בלאס הצעיר להתיידד עם הרבנית הישישה? היורשים לא קיבלו את גירסת איש-העסקים, ובית-המישפט אמר להכריע במניית מנהל-העניינים.

בתיק מ"ט אחר, מחודש אפריל השנה, קובע השופט ישראל גילעדני שבלאס, שיקר במצח נחושה. "דובר?"

משך דמנבקיץ' פנה לסעד מישפטי, ובפני סיפור הוא רכש מבלאס דירה בדרום תל-אביב וזילם בתשלומים במזומן ובצקים, ללא קבלות. כאשר סיים את תשלום חובותיו, ביקש שהדירה תיחזר על שמו בטאבו, כדת וכדין. לדיברי הקונה, דחה בלאס את הרישום בטאבו. בטענה שהמ" דובר בדירת דמי-מפתח ולא בדירה רגילה. שנמכרה לבעליה הח" דשים.

אחר-כך התברר שבטאבו רשומה הדירה על-שם גיסו של בלאס, הגיס עצמו לא ידע כלל שהדירה רשומה על שמו. בבית-המישפט טען בלאס שלא קיבל כסף מהקונה. במיטרה הצני בלאס מיסמך המעיד שבנו של דמנבקיץ' הוא רוכש הדירה, ולא האב. למיטרה הגיע בלאס אחרי תלונת דמנבקיץ'-האב. במיטרה הוצע לאב להתפשר, כדי שלא יוכח בבית-המישפט שבנו שיקר וחתם על תצהיר כוזב.

האב התפטר וחתם שאין לו שום תביעות נגד בלאס, ואז הדירה הועברה על שמו בטאבו.

לפני כן תקף השופט גילעדני את בלאס במילים חריפות, על שאמר כי לא קיבל כסף תמורת הדירה. קבע השופט: "הוא שיקר במצח נחושה. אינני מאמין כי מתווך ותיק יעשה עסקה בלי להחתיים את הקונה על מיסמך כלשהו".

ורשות לעשות חיים כמשך שנה מעבר לים. הוא התבקש להסכים את העניין, כפי שפורסם בלעדית בגיליון האחרון של העולם הזה. העדיף הגיבור ברימוס לנתק מגע עם מי שניהלו חקירה עצמאית בעניין. התחמקותו הרדליקה אורות אדומים: מה היה באמת טיב יחסיו עם בלאס? מה היה טיב היחסים בין גיבורים אחרים ואיש-העסקים?

בדיקה העלתה שמדובר בארבעה חמישה אנשי-כספים, שלא ברור מרוע העניקו יחס טוב כל-יך לאשף-הבורסה. בערב גיה-השבועות הועבר תיק חקירה עצמאי של כמה קיבוצניקים אמיצים לשני מזכירי-התק"ם.

בחומר היה חשד שמשוה שאינו כשר היה בדרך עבודתם של הגיבורים, המכירים חיפשו מוצא ומצאו אותו בב" דיקה עצמאית, הנערכת עתה על-ידי הפרופסור ליבאי.

חקירה זו, שאין לה סמכות ושיניים, נועדה, כך חוששים כמה קיבוצניקים, לטייח את המימצאים. הגיבור מהקיבוץ בצפון הודיע שסי" תם נטפלים אליו ושמעליליו עלילות-שווא. הוא איים שישלח יד בחייו אם לא ירדו ממנו. בניתים שכר את שירותיו של הפרקליט התל-אביבי היקר רם כספי.

כך או כך: בלאס מגיע שוב לכור תרות, הפעם הוא לא יוכל להתחמק מתשובות לכמה שאלות המעסיקות קיבוצניקים ואנשי-עסקים גם יחד.

אוייב אייזנברג
נתח ב-בנק הספנות

ידיד-בלאס אמוראי
פניה מלישכת ראש-הממשלה

בורק ליבאי
תלונת קיבוצניקים אמיצים

שבדרך זו מנסים ירכיבו לחסל אותו. זהות ירכיבו היתה ברורה. בינתיים ביקש בלאס הכרה במעמדו בבנק הספנות. בנק ישראל סירב לאי שר לו זאת. בשלב זה התייצב עדי אמוראי ליי מין בלאס. הוא פנה לממונה על שוק ההון, יהודה דרורי, וביקש ממנו שיגן על זכויות המיעוט בבנק הספנות. כלומר - זכויותיו של בלאס. לא במיקרה פנה אמוראי וביקש לעזור לבלאס. איש-העסקים המיסטורי אינו מיס" תורי כל-יך כמפלגת-העבודה. הוא

בלאס והתנועה הקיבוצית:

איד נוצר הקשר?

לא במיקרה הגיע בלאס אל התק"ם. מזה שנים מתלבטים בתנועה הקיבוצית מה לעשות בכסף הרב המתקנז בקופות השונות. האינפלציה הגבוהה והמומחיות הנדרשת מן העוסקים בפי-נאנסים הביאו את ראשי-הקיבוצים להחלטה לקחת חלק במיש-חקייהבורסה. היתה זו החלטה בעלת משמעות עקב-נית: העניין כולו נחשב מוקצה מחמת מיאוס אידיאולוגי, אך הוא מחוייב המציאות בתנאים הקיימים.

בלאס הומיע במישרי התק"ם אחרי שגויברו הסתבכו עם מאיר אדיב, לכלול לשעבר בכלל, ובאחרונה נהיה בעיסוק ממון. אחרי שאדיב לא הצליח לעמוד בהתחייבותו לתק"ם - ממנה לקח כספים תמורת ערבות שלא היתה התערב בלאס. על-פי השמועות, הצליח בלאס לכסות חלק מחובו של אדיב. המיטרה, שהחלה לחקור אז חשדות בדבר הברחות כספים לחו"ל, הפסיקה את החקירה, לקורת רוחם הרבה של ראשי התק"ם. בפעולה זו קנה בלאס את ליבו של דויד (דוויקי) גולן, איש הפינאנסים הבולט של התנועה הקיבוצית. על מעורבותו הרבה של בלאס בכספי התק"ם נודע ברבים רק בעיקבות ההתמוטטות. בלאס הציע לקיבוצים שיתנו לו את כספם, כהלוואות בשוק-האמור. הוא הציע שיעורי ריבית אטרק-טיביים ושותפות בדווחים בבורסה. הערביות להלוואות היו ביטחונות בנכסים, באיגרות-חוב וב-מניות על מחצית הסכום, בתקופת השיא. כך אומרים, הוא גילגל 90 מיליון דולר מכספי הקיבוצים. כספי הקיבוצים שניתנו לבלאס התחלקו כך: 50 מיליון דולר של התק"ם ו-10 מיליון של הקיבוץ הארצי, שהושקעו באמצעות חברת איש-ת כספים, ועוד 30 מיליון, שניתנו לבלאס ישירות מהתק"ם. מלבד זאת, תימרן בלאס בין עשרה גופים פינאנסיים של הקיבוצים.

הצ'ק שחזר

ערב ההתמוטטות, ואולי בלי שום קשר אליה, התקיימה פעילות "חשודה" בבורסה. כמה סוחרים בבורסה הוזימו היצעים עוד לפני המיסחר. כלומר, הם מכרו ב-שורט" מניות שהיו מזוהות עם בלאס. מכירה ב-שורט" היא הכינוי לפעולת סוכן אשר מוכר מניות שאינן ברשותו. בכך הוא מוריד את מחיריהן, ומרוויח אחר-כך, בבואו לקנות את המניות במחירים נמוכים מאוד. מנישה, שמוכר ב-שורט" את מניותיו של בלאס, ידע מה שהוא עושה. כעבור שבוע הוא הרוויח הרבה כסף. בסוף חודש ינואר ביקשו הקיבוצניקים מבלאס שישב להם חלק מהכסף שהיה ברשותו, נראה שמישהו גילה שאצל בלאס נמצאים כספים רבים מדי של התק"ם והקיבוץ הארצי. בלאס נתן צ'ק של בנק המיזרחי לפקודת חשבונו בבנק דיסקונט, הצ'ק חזר. הקיבוצניקים מיהרו להיפגש עם צמרת הבנק, וראשי דיסקונט הסבירו שהם לא יכלו לנהוג אחרת. מכיוון שערביות בלאס אינן מספקות אותם.

ההסתבכות החדשה של התק"ם וחוסר יכולתם לממש את הערביות שבלאס נתן בידיהם גרמה לרעידת אדמה. ראשית אצלם, ואחר-כך גם בצורת מיני-מפולת בבורסה. אחר-כך ניסו שני הצדדים להגיע להבנה. בלאס הציע הסדר, שעל פיו יחזיר חמישית מהכסף במזומן, השאר בנכסים מוגנים ובמניות, שערך ירד באותו שבוע בחצי. העיסקה לא יצאה אל הפועל, ודיברו על כך ששני הצדדים יהיו חייבים להגיע לבית-המישפט.

בינתיים התברר שתעודות תפ"ם, שהוחזקו בבנק דיסקונט על שםם של קיבוצים, נמכרו על-ידי בלאס, ללא ידיעת הבנק, כדי להשיקיע את הכסף בעסקות עתידיות. לבנק אסור היה למכור תעודות אלה. בתנועה הקיבוצית רעשו וגעשו הרוחות. הוקמה ועדה, שברא" שה עמדה סנטה יוספטל, ה"כית לשעבר. יוספטל בדקה ומצאה דרך ניהול כושלת והמליצה המלצות טכניות שונות. בדוח שלה אפילו נמחקו שלוש שורות על קישרי התק"ם ובנק דיסקונט, ומלבד ראשי התק"ם איש לא ידע מה כתוב שם.

הפאשלות הקודמות

לרוע מזלם של אנשי התק"ם, הם נכשלו כמעט בכל מגעיהם עם הבורסה. הסתבכויותיהם בבורסה מגיעות ליותר מ-400 מיליון דולר - סכום שברובו הגדול לא ישוב לידיהם לעולם. כ-250 מיליון דולר הם הפ"סידו בהתמוטטות המניות הבנקאיות.

- לפני שנה וחצי הם נפלו קורבן לשני נוכלים, שמטכו מהם כספים תמורת כיתבי-ערבות מזוייפים על שם סניף של בנק המיזרחי בהרצליה. הזיוף היה כל-יך חובבני, שבבנק לא הבינו כיצד נפלו הגיבורים במה.
- הקיבוצים היו מושק"עים גם דרך קבוצת (יוס" ריגר (ואליעזר) מישמן. ערו לפני מפולת הבנקאיות הפ"סידו הקיבוצים כמה מיליוני דולרים, שהושקעו באמצע-עות חברת יורופאל.
- הקיבוצים הלילו ליוזם גיל, מגיל אלקטרוניקה. סכום של יותר מ-10 מיליון דולר, גיל, יבואן מוצרי-אלקטרוני-ניקה, נמצא בסיכסוך כספי עם בנק דיסקונט ויושב עתה בשווייץ.
- אחר-כך הסתבכו הקי-בוצים בהתמוטטות חברת מאגרים, שבראשה עמד שמואל דנור.
- והנפילה האחרונה קשו"רה בבלאס.

תרם כספים רבים למפלגה ערב הבח"רות האחרונות. הוא תרם גם לקבוצת אל"ף - אזרחים למען פרס אמוראי עצמו מכיר את בלאס מעולם העסקים. ננקיישראל עצמו אישר לפני שלר שה חורשים לפני עיתונאים. שלישיכת ראש-הממשלה לחצה על הבנק לאשר לבלאס להיות בעל עניין בבנק-הספ"נות.

הגיבור שרצה לחו"ל

שיפתו של בלאס לתיקשורת החלה בידיעה ששמו לא הוזכר